

НАСОКИ

НАСОКИ

относно третирането на свързани
предприятия, включително дялови участия

EIOPA-BoS-25/522

Прието на 26 ноември 2025 г.

eiopa

European Insurance and
Occupational Pensions Authority

НАСОКИ ОТНОСНО ТРЕТИРАНЕТО НА СВЪРЗАНИ ПРЕДПРИЯТИЯ, ВКЛЮЧВАЩИ УЧАСТИЯ

ВЪВЕДЕНИЕ

1. В съответствие с член 16 от Регламент (ЕС) No 1094/2010 (Регламент.1 за ЕОЗППО) ЕОЗППО изготвя настоящите насоки относно третирането на свързани предприятия, включително дялови участия.
2. Насоките се отнасят до член 92, параграфи 1а и 2 и член 111, параграф 1, буква м) от Директива 2009/138/ЕО (Платежоспособност II),² както и до членове 68, 168 и 171 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията (Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията³).
3. Адресати на настоящите насоки са надзорните органи съгласно Директивата Платежоспособност II.
4. Насоките имат за цел да се предоставят указания относно идентифицирането и третирането на свързани предприятия, включително дялови участия, за да се гарантира последователен подход във всички държави членки.
5. За целите на настоящите насоки предприятие, притежаващо дялово участие, е предприятието, което изчислява своята платежоспособност. Понятието „свързано предприятие“ се отнася до всяко свързано предприятие на това предприятие, притежаващо дялово участие, както е посочено в член 212, параграф 1, буква б) от Платежоспособност II.
6. Насоките следват цялостен подход. В тях първо се описва идентифицирането на различните видове свързани предприятия, включително дялови участия. След това те обхващат третирането на различните видове свързани предприятия, по-специално дяловите участия във финансови и кредитни институции и стратегическите дялови участия.
7. Когато настоящите насоки се отнасят до оценката или стойността на свързано предприятие, следва да се прилага член 13 от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията.
8. Насоките се отнасят до третирането на свързани предприятия, включително дялови участия на индивидуална основа. В повечето случаи идентифицирането на свързано предприятие ще бъде едно и също както от гледна точка на предприятието, притежаващо дялово участие, като отделен субект, така и за целите на групата. Все пак, в определени ситуации ще има разлики: дейността на свързаното предприятие може да бъде такава, че предприятието, притежаващо дялово участие, и свързаното предприятие да не подлежат на групов надзор съгласно член 213 от Платежоспособност II. В допълнение, може да има случаи, при които

¹ Регламент (ЕС) No 1094/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. за създаване на Европейски надзорен орган (Европейски орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване), за изменение на Решение No 716/2009/ЕО и за отмяна на Решение 2009/79/ЕО на Комисията (ОВ L 331, 15.12.2010 г., стр. 48—83).

² Директива 2009/138/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 ноември 2009 г. относно започването и упражняването на застрахователна и презастрахователна дейност (Платежоспособност II) (ОВ L 335, 17.12.2009 г., стр. 1—155).

³ Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията от 10 октомври 2014 г. за допълнение на Директива 2009/138/ЕО (ОВ L 12, 17.1.2015 г., стр. 1—797).

няколко субекта в рамките на група притежават права на глас или капитал в предприятие, които, взети заедно, възлизат на 20% или повече от правата на глас или капитала на предприятието. Следователно такова предприятие би следвало да се определи като свързано предприятие на равнище група. Все пак, ако дяловото участие на всеки отделен субект в рамките на групата е по-малко от 20%, предприятието не се определя като свързано предприятие от никой от тези субекти в рамките на групата на равнище отделен субект.

9. Ако не са определени в настоящите насоки, термините имат значението, определено в посочените във въведението правни актове.
10. Настоящите насоки се прилагат от 30 януари 2027 г. и отменят и заменят Насоките относно третирането на свързани предприятия, включващи участия (EIOPA-BoS-14-170).

НАСОКА 1 — ИДЕНТИФИКАЦИЯ

11. Предприятията, притежаващи дялово участие, следва да определят своите свързани предприятия и дялови участия въз основа на оценката от собствена гледна точка като отделен субект.
12. При определянето на свързано предприятие на базата на дялово участие, пряко или чрез упражняване на контрол, участващите предприятия следва да определят:
 - а) своето дялово участие в правата на глас като процент от правата на глас на предприятието;
 - б) своето дялово участие във всички класове акционерен капитал, емитиран от предприятието, като процент от емитирания акционерен капитал на това предприятие, без оглед на правата на глас.

Когато а) или б) са 20% или по-високи от 20%, предприятията, притежаващи дялово участие, следва да третират инвестицията си в предприятието като участие.

Когато участието е в застрахователно или презастрахователно предприятие, за което се прилага „Платежоспособност II“, оценките съгласно а) по-принцип са свързани с внесения капитал от обикновени акции, посочен в член 69, буква а), подточка i) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, и съгласно б) свнесения капитал от обикновени акции и внесения капитал от привилегировани акции, посочени в член 69, буква а), подточка v) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията.

13. Предприятията, притежаващи дялово участие, следва да гарантират, че са в състояние да установят ефекта от промените в акционерния капитал на свързаните предприятия върху оценката, описана в предходния параграф, всеки път, когато предприятието, притежаващо дялово участие, изчислява своето капиталово изискване за платежоспособност в съответствие с член 102 от Платежоспособност II.
14. Когато определят свързано предприятие съгласно член 212, параграф 2 от Платежоспособност II въз основа на това, че предприятието, притежаващо дялово участие, може да упражнява доминиращо или значително влияние върху друго предприятие, надзорните органи следва да вземат предвид факторите, посочени в член 212, параграф 4

от Платежоспособност II и допълнително уточнени в регулаторните технически стандарти, посочени в член 212, параграф 5 от Платежоспособност II.

НАСОКА 2 — ИДЕНТИФИЦИТАНЕ НА УЧАСТИЯТА ВЪВ ФИНАНСОВИ И КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ

15. Предприятията, притежаващи дялово участие, следва да третират дадено свързано предприятие като финансова или кредитна институция, когато то е институция, посочена в член 92, параграф 2 от Платежоспособност II. Тези описания обхващат всяка институция, която изпълнява функциите или извършва дейността, описани съгласно посочения член, независимо от това, че институцията може да не бъде предмет на правните актове, посочени в същия член.
16. Предприятията, притежаващи дялово участие, следва да гарантират, че всяко участие във финансова или кредитна институция, в която правата на глас или капиталът се притежават непряко, се третира по същия начин като участие във финансова или кредитна институция, при което правата на глас или капиталът се притежават пряко.

НАСОКА 3 — ИДЕНТИФИЦИРАНЕ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО УЧАСТИЕ

17. Предприятията, притежаващи дялово участие, следва да определят стратегическите участия в съответствие с член 171 от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията, както следва:
 - а) предприятията, притежаващи дялово участие, които използват стандартната формула за изчисляване на своето капиталово изискване за платежоспособност, следва да идентифицират стратегическите дялови участия, независимо дали участието им е в застрахователно или презастрахователно предприятие, във финансова или кредитна институция или в друго свързано предприятие;
 - б) предприятията, притежаващи дялово участие, които използват вътрешен модел за изчисляване на своето капиталово изискване за платежоспособност, трябва да идентифицират стратегическите дялови участия във финансови и кредитни институции само за целите на оценката, свързана с приложимостта на член 68, параграф 3 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията.
18. За целите на доказването на съответствието им с изискванията на член 171 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията предприятията, притежаващи дялово участие, не следва да разделят дадено участие на различни части, като третират някои части като стратегически, а други — не. Когато дадено участие е идентифицирано като стратегическо:
 - а) в случая с участие във финансова или кредитна институция, всички инвестиции в собствения ѝ капитал са стратегически;
 - б) в случая с всяко друго свързано предприятие, всички капиталови инвестиции в участието са стратегически.
19. В съответствие с член 171, буква а) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията предприятията, притежаващи дялово участие, следва да могат да докажат, както чрез

качествена, така и чрез количествена оценка, че стойността на капиталовата инвестиция вероятно ще бъде значително по-малко променлива. За целите на оценката предприятията, притежаващи дялово участие, следва да гарантират, че:

- а) във времето са приложени последователни и подходящи оценки по отношение на участието и на другите акции, избрани като база за сравнение;
- б) те отчитат въздействието на своето влияние върху стойността на участието.

20. При обосноваването на стратегическото естество на инвестицията в съответствие с член 171, буква б), подточки i)–iii) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, предприятията, притежаващи дялово участие, следва да:

- а) посочат срока, за който се предвижда да се прилага стратегията за притежаване на участие;
- б) вземат под внимание въздействието на пазарните условия върху основните политики;
- в) установят всички значими фактори, които влияят или ограничават способността на предприятието, притежаващо дялово участие, да поддържа стратегията си, и как те могат или биха могли да бъдат смекчени.

21. При доказване на наличието на трайна връзка в съответствие с член 171, буква б), подточка iv) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията участващите предприятия, притежаващи дялови участия трябва да вземат предвид следните критерии:

- а) съществува ли трайна и стабилна връзка между двете предприятия;
- б) тази стабилна връзка има ли за последица тясна икономическа обвързаност, споделяне на рисковете и ползите между предприятията или взаимно излагане на рискове
- в) формата на отношенията между двете предприятия, които могат да включват собственост, съвместни продукти или канали на доставка, кръстосани продажби, създаване на съвместни предприятия или други дългосрочни оперативни или финансови връзки.

22. В съответствие с член 171, буква б), подточка v) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията предприятие, притежаващо дялово участие, което е част от група, следва да приеме, че основните политики, ръководещи или ограничаващи действията на групата, са политиките, определени от крайното предприятие майка или, ако е различно, от предприятието, което определя основните политики за групата като цяло.

23. Предприятия, притежаващи дялово участие, следва да документират съображенията си по въпросите, посочени в член 171 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията и параграфи 18–22, включително всички други значими фактори, заедно със съответните подкрепящи материали.

НАСОКА 4 — ОБХВАТ НА ИЗЧИСЛЕНИЯТА ПО ЧЛЕН 68 ОТ ДЕЛЕГИРАН РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2015/35 НА КОМИСИЯТА

24. При определяне на стойността на участията във финансови и кредитни институции за целите на член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията⁴ предприятията, притежаващи дялови участия, следва да включват участията си в акции и всякакви други компоненти на собствения капитал, независимо дали са държани пряко или непряко.
25. Предприятията, притежаващи дялови участия, следва да прилагат следните подходи:
- а) призапреките участия следва, за целите на член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, да се използва стойността на дяловите участия във финансови и кредитни институции, определена от предприятието, притежаващо дялово участие, в съответствие с принципите за оценяване по Платежоспособност II;
 - б) участия във финансови и кредитни институции, притежавани непряко посредством друго участие във финансова или кредитна институция, не следва да се разглеждат съгласно член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, тъй като тяхната стойност вече е трябвало да бъде включена в стойността на пряко притежаваното участие във финансова или кредитна институция в съответствие с буква а);
 - в) приспадане за непряко притежавано участие във финансова или кредитна институция следва да се извършва само когато свързаните предприятия между предприятието, притежаващо дялово участие, и финансовото и кредитното участие са различни от финансовите и кредитните участия;
 - г) за други непреки участия във финансова или кредитна институция, следва да се използва, за целите на член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, стойността на участието, определена от свързаното предприятие в съответствие с член 13 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията,;
 - д) стойностите, използвани за целите на член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, следва да отразяват пропорционалната собственост на притежаващото дялово участие предприятието, притежавана пряко или непряко, по отношение на участието във финансовата или кредитната институция.
26. При изчисляването на 10% от позициите, включени в член 69, буква а), подточки i), ii), iv) и vi) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията за целите на член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, предприятия, притежаващи дялово участие, следва да използват сумата на основните позиции от собствения капитал преди да е извършено приспадане съгласно член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията по отношение на дялови участия във финансови и кредитни институции.

НАСОКА 5 — ПРИСПАДАНИЯ ПО ОТНОШЕНИЕ НА ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ ВЪВ ФИНАНСОВИ И КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ

27. Когато приспаданията в съответствие с член 68, параграфи 1 и 2 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията не могат да бъдат извършени по съответния ред, както е посочено в

⁴ Това включва всички дялови участия, посочени в член 92, параграф 2 от Платежоспособност II.

член 68, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, предприятията следва да възприемат следните подходи:

- а) когато позициите, които трябва да бъдат приспаднати, не са класифицирани по редовете, посочени в член 68, параграф 5 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, всички приспадания следва да бъдат направени от размера на елементите, включени в член 69, буква а), подточки i), ii), iv) и vi) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията;
- б) когато размерът на подлежащата та приспадане сума надвишава сумата, от която се изисква да бъде направено приспадане в съответствие с член 68, параграф 5 от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията, превишението следва да бъде приспаднато, както следва:
 - (i) участията в инструменти на допълнителния капитал от първи ред надвишаващи позициите, включени в член 69, буква а), подточки iii), v) и б) от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията, се приспадат от позициите, включени в член 69, буква а), подточки i), ii), iv) и vi) от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията;
 - (ii) участията в инструменти на капитала от втори ред, надвишаващи собствения капитал, включени в член 72 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, се приспадат първо от позициите, включени в член 69, буква а), подточки iii), v) и б) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, и след това от позициите, включени в член 69, буква а), подточки i), ii), iv) и vi) от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията, до пълното приспадане.
- в) независимо от букви а) и б), надзорните органи могат да разрешат на предприятие, притежаващо дялово участие, да не приспада стойността на участието си в кредитна или финансова институция, ако са изпълнени условията по член 92, параграф 1а от Платежоспособност II.

НАСОКА 6 — КОРЕКЦИИ, ДЪЛЖАЩИ СЕ НА ПРИСПАДАНИЯ НА НЕПРЯКО ПРИТЕЖАВАНИ ДЯЛОВИ УЧАСТИЯ ВЪВ ФИНАНСОВИ И КРЕДИТНИ ИНСТИТУЦИИ

28. Когато в съответствие с член 68 от Делегиран регламент (ЕС) 2015/35 на Комисията се изисква пълно или частично приспадане на стойността на непряко притежавано дялово участие във финансова или кредитна институция, предприятията, притежаващи дялово участие, следва, единствено за целите на изчисляването на капиталовото изискване за платежеспособност:

- а) да намалят с размера на това приспадане стойността на пряко притежаваното свързано предприятие, което е актив на предприятието, притежаващо дялово участие, чрез който непряко се държи участието във финансовата или кредитната институция;
- б) за корекцията, описана в буква а), да следват подхода, посочен в член 68, параграф 5 от Делегиран регламент 2015/35 на Комисията и в насока 5.
- в) независимо от букви а) и б) по-горе, надзорните органи могат да разрешат на предприятие, притежаващо дялово участие, да не приспада стойността на участието си

в кредитна или финансова институция, ако са изпълнени условията, посочени в член 92, параграф 1а от Платежоспособност II.

ПРАВИЛА ЗА СПАЗВАНЕ И ОТЧЕТНОСТ

29. Настоящият документ съдържа насоки, издадени съгласно член 16 от Регламента за ЕОЗППО. Съгласно член 16, параграф 3 от Регламента за ЕОЗППО от компетентните органи и финансовите институции полагат всички усилия за спазване на насоките и препоръките.
30. Компетентните органи, които спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, следва да ги включат по подходящ начин в своята регулаторна или надзорна рамка.
31. Компетентните органи следва да потвърдят пред ЕОЗППО дали спазват или възнамеряват да спазват настоящите насоки, като посочат причините за неспазването им, в срок от два месеца след издаването на преведените версии.
32. При липса на отговор в рамките на този срок, се счита, че компетентните органи не спазват изискванията за отчетност, което ще бъде докладвано.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНА РАЗПОРЕДБА ОТНОСНО ПРЕГЛЕДИТЕ

33. Настоящите насоки подлежат на преразглеждане от ЕОЗППО.